

L'any 1998, Pere Cañellas accedia a la presidència de la Federació Hotelera de Mallorca. Substituïa en el càrrec Ferran Porto, un hotelier considerat progressista. No debades havia militat en el PSP de Tierno Galván durant els anys de la transició. A Porto li tocà enfrontar-se amb el Govern del PP. No, però, per raó ideològica, sinó defensant els interessos de la patronal. Durant la dècada dels anys noranta el Govern conservador havia apostat pel turisme residencial –segones residències– i per la restricció en la construcció de nous hotels, una estratègia que va irritar fort ferm el hoteliers. Tanmateix, les discussions, molt dures, mai no es produïen en públic. Porto sempre va saber guardar les formes i salvaguardar en públic el degut respecte a les institucions democràtiques. El seu substitut no es comportà igual.

Contra el Pacte de Progrés. Poc després que Cañellas es fes amb les regnes de la patronal sectorial mallorquina i balear més important, la Federació Hotelera de Mallorca, la vida política balear féu un tomb. Per primer cop es formava un govern progressista, el del Pacte de Progrés. El president, Francesc Antich, confià a Celestí Alomar la responsabilitat de la Conselleria de Turisme. En principi el nou conseller fou molt ben rebut pels hoteliers. Alomar és un especialista en turisme i, per tant, molt bon coneixedor tant del sector hotelier balear com de la sociologia específica de la classe hotelera illenca. Tanmateix, ben aviat el panorama quasi idíl·lic canvià radicalment. Alomar anuncià que el Govern estudiaria –en si ho creia adient, implantaria– la idea de fixar un impost sobres les estades turístiques per recaptar fons econòmics addicionals, els quals s'invertirien en projectes d'interès social, sobretot de preservació del medi ambient i el territori –raó per la qual el possible nou impost prenia el nom d'ecotaxa–.

La idea no agradà als hoteliers mallorquins, tot i que en principi l'oposició va ser molt suau. Els menorquins, en canvi, es mostraren disposats a implantar-la de manera experimental. Però el PP s'hi oposà furibundament. I el Govern d'Aznar tot d'una s'hi

El record de l'ecotaxa s'apaga

Pere Cañellas, president de la patronal hotelera mallorquina i antic ariet contra l'ecotaxa, es retira.

mostrà contrari. Encara és més, advertí que de cap manera permetria que es pagués als ports i aeroports, la fórmula pensada en principi, a l'estil de les taxes aeroportuàries que es cobren en molts indrets del món. Davant del boicot del Govern estatal, l'única alternativa era que la cobressin els hotels a cada turista en concret. Quan es plantejà la nova opció l'oposició hotelera s'incrementà. I així, també la tensió entre hoteliers i Govern. Pere Cañellas va encapçalat el lideratge empresarial de l'ofensiva contra les pretensions governamentals. PP i hoteliers convergiren a donar el mateix missatge: l'ecotaxa seria terrible per als interessos dels balears perquè faria perdre molts milers de turistes. El Govern insistia en la necessitat de recaptar fons i en el fet que cap turista deixaria de viatjar a Balears perquè se li fes pagar un euro per dia d'estada.

La primavera del 2000 la guerra freda passà a ser oberta. En aquells moments s'activaren tots els grups socials conservadors en una estratègia

conjunta per erosionar el Govern progressista de Francesc Antich, que potser havia obert massa fronts alhora. Anuncià que també impulsaria la creació de parcs naturals en diverses zones. Això, els conservadors ho van aprofitar per iniciar una campanya contrària perquè, al seu parer, els parcs anaven en contra del dret a la propietat de la terra, ja que representaven de fet una "expropiació". En una manifestació contra els parcs, a Son Servera, s'hi pogué veure el president de la Federació Hotelera. Assumia a les clares el seu protagonisme com a ariet conservador en contra del Pacte de Progrés, i no solament per qüestions empresarials.

La tensió entre Govern i hoteliers –que actuaren sempre de bracet del PP– es va incrementar exponencialment durant tot l'any 2000 i 2001. El setembre del 2001 es produïren els atacs a les Torres Bessones de Nova York. La conseqüència per al turisme internacional va ser devastadora. Per tot arreu baixà. I a Balears, és clar, també. Hoteliers i PP, però, responsabilitzaren l'ecotaxa de la caiguda de turistes. A la primavera del 2002 estava previst que s'implantés el nou impost. Hi hagué contactes indirectes entre executiu i hoteliers de resultes dels quals Antich i Alomar digueren que potser es podria "congelar" l'ecotaxa. En una fira turística, a l'abril, es van deixar veure alguns hoteliers cantant –en castellà– "l'ecotaxa, l'ecotaxa ja no pot caminar". El Govern esperava algun gest, però no aquest. Tampoc no quallà res concret d'una negociació feta amb la patronal internacional dels majoristes turístics. Finalment l'executiu anuncià que l'ecotaxa s'imposaria l'1 de maig del 2002. Els hoteliers, amb Pere Cañellas al capdavant, acusaren el Govern "d'enganyar-los" i de "destrossar el turisme i l'economia balear". En un any i busques que durà, l'ecotaxa no comptabilitzà més que una vintena de queixes de turistes. Tanmateix, l'ofensiva hotelera i del

Sense Alomar a primera línia i amb Antich renunciant a tornar a imposar l'impost, el PSOE ofereix ponts als hoteliers



Els dos grans enemics enfrontats per l'ecotaxa es retiren. Pere Canellas, president de la Federació Hotelera de Mallorca, i Celesti Alomar, exconseller de Turisme amb el Pacte de Progrés. El record de l'impost s'apaga i hotelers i PSOE s'ofereixen punts recíprocs.

PP arribà a uns nivells de tensió desconeguts a Balears. Per a ells, l'ecotaxa tenia la culpa de la baixada del turisme. La campanya, fins i tot amb anuncis pagats en contra del Govern, va ser molt dura. PP i hotelers aconseguiren que els mesos anteriors a les eleccions del 2003 tot se centrés en el turisme i l'ecotaxa.

El PP guanyà a les urnes del 2003. El nou conseller de Turisme, Joan Flaquer, va fer la primera reunió, a la seu de la Conselleria, amb la patronal hotelera a la qual comunicà la immediata eliminació de l'ecotaxa. A través d'una llei d'article únic deixava d'existir l'octubre del 2003. Val a dir que la legislatura 2003-2007 ha estat per-

fecta, pel que fa a les relacions entre hotelers i Govern.

Distensió PSOE-hotelers. Francesc Antich confirmà la primavera passada que l'any que ve es tornaria a presentar com a candidat a president del Govern. Poc després va fer un anunci sorprenent: si guanyava, no implantaria novament l'ecotaxa. Al mateix temps, l'exconseller Alomar era apartat per Antich del nucli de poder socialista, i ni tan sols aconseguia ser candidat a Palma, tal com aspirava. Segons asseguruen rumors insistents, el gran "enemic" dels hotelers arran de l'ecotaxa fins i tot s'està pensant de retirar-se. Sense Alomar a primera línia

i amb Antich renunciant a tornar a imposar l'impost que fou el símbol de la seva presidència, el PSOE ofereix punts cap als hotelers, els seus grans enemics durant la legislatura del Pacte de Progrés.

És lògic pensar que les mostres de bona voluntat per part socialista requereixen un gest semblant des de l'altra trinxera. Potser no hi ha s'aconsegueix una relació de causa-efecte, però el fet és que l'anunci de la retirada de Pere Canellas —confirmada per ell mateix a *Diario de Mallorca* el passat 9 de desembre— obre el camí a un nou president de la Federació Hotelera que pugui mantenir una interlocució normal amb Antich, tant si és president l'any que ve com si no ho és. L'ecotaxa es va apagar definitivament l'octubre del 2003. Però ara se n'apaga fins i tot el record.

L'ecotaxa es va apagar definitivament l'octubre del 2003. Però ara se n'apaga fins i tot el record

Miquel Payeras